

Den Haag

Gemeentelijke Accountantsorganisatie Den Haag

Accountantsverslag bij de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden

GAD/2024.50
6 juni 2024
Spui 70, 2511 BT Den Haag
Secretariaatgad@denhaag.nl
www.denhaag.nl

Voorwoord

Voorwoord

Management-samenvatting

Kernpunten van de controle

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit

Vooruitblik 2024

Bijlagen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

SiSa tabel – fouten en onzekerheden

Onafhankelijkheid

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden gecontroleerd. In dit verslag geven wij de uitkomsten van onze controle weer. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur.

Onze controle is uitgevoerd met inachtneming van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het controleprotocol Gemeenschappelijke Regeling GGD VT Haaglanden dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 9 februari 2023. Onze controle resulteert in een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag met de secretaris en de controller afgestemd. Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst van het Algemeen Bestuur op 27 juni 2024 en beantwoorden dan ook uw eventuele vragen.

Heeft u nog vragen, neemt u dan contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Gemeentelijke Accountantsorganisatie Den Haag
Den Haag, 6 juni 2024

Origineel getekend door

P.E. Fernando MSc RA
accountant

Managementsamenvatting

Voorwoord

Management-samenvatting

Kernpunten van de controle

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit

Vooruitblik 2024

Bijlagen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

SiSa tabel – fouten en onzekerheden

Onafhankelijkheid

Oordeel controleverklaring is goedkeurend

We hebben de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: GR) gecontroleerd en op 6 juni 2024 voorzien van een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid.

Rechtmatigheidsverantwoording over het boekjaar 2023

Wij hebben de rechtmatigheidsverantwoording, als onderdeel van de jaarrekening 2023, van de GR gecontroleerd. Deze controle hebben wij uitgevoerd conform de NBA Alert 48 Accountantscontrole decentrale overheden 2023 van 12 april 2024. Wij hebben vastgesteld dat er geen afwijkingen zijn op de drie geldende criteria, Begrotingscriterium, voorwaardencriterium en Misbruik en oneigenlijk gebruik, die de verantwoordingsgrens overschrijden. De rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld.

Positief resultaat GR

De GR heeft een positief resultaat van € 597.000 behaald. Dit resultaat is opgebouwd uit een voordeel van € 326.000 op het programma Veilig Thuis (VT) en een voordeel van € 271.000 op het programma GR-ondersteuning en overhead.

Verantwoording corona gerelateerde kosten

In 2023 is de verantwoording van de meerkosten voor corona veranderd. Voor het eerste halfjaar werd de verantwoording gedaan via de meerkostenregeling met het Ministerie van VWS. Vanaf 1 juli 2023 vindt de verantwoording plaats via de specifieke uitkering volgens de Single Information, Single Audit (SiSa) methodiek.

Kernpunten van de controle

Voorwoord

Management-samenvatting

Kernpunten van de controle

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit

Vooruitblik 2024

Bijlagen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

SiSa tabel – fouten en onzekerheden

Onafhankelijkheid

Doel van de controle

Onze controle heeft tot doel om vast te stellen of de jaarrekening 2023 van de GR een getrouw beeld geeft.

Materialiteit

Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2023 uitgevoerd rekening houdend met de goedkeuringstoleranties, zoals opgenomen in de door u vastgestelde Controleprotocol accountantscontrole gemeenschappelijke regeling GGD VT. De goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden bedragen respectievelijk 1% (€ 0,5 miljoen) en 3% (€ 1,5 miljoen) van het totaal van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. In het controleprotocol is opgenomen dat de toe te passen rapporteringstolerantie bij de rapportering van de bevindingen van de controle van de jaarrekening € 200.000 bedraagt.

Geen afwijkingen in de controle geconstateerd

Uit onze controle komen geen materiële bevindingen naar voren voor de getrouwheid van de jaarrekening. De niet-gecorrigeerde fouten en onzekerheden blijven onder de goedkeuringstolerantie. De bevindingen zoals vorig jaar zijn geconstateerd met betrekking tot de nagekomen facturen corona zijn dit jaar opgelost.

Rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouwe weergave

Nieuw dit jaar is de verplichting voor decentrale overheden om zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in hun jaarrekening. Deze verantwoording houdt in dat de decentrale overheden moeten aantonen dat hun financiële handelingen binnen de wettelijke en regelgevende kaders vallen. Voorheen gaf de accountant hierover een oordeel, maar vanaf 1 januari 2023 moet het Dagelijks Bestuur zelf verantwoording afleggen over het rechtmatig handelen van de GR. Wel brengen wij conform de regelgeving een expliciet rechtmatigheidsoordeel uit over de specifieke uitkeringen (SiSa-regelingen). De rechtmatigheidsverantwoording moet voldoen aan de drie volgende criteria:

- Begrotingscriterium: De financiële handelingen moeten binnen de goedgekeurde begroting vallen.
- Voorwaarden criterium: Alle uitgaven moeten voldoen aan de gestelde voorwaarden en regels.
- Misbruik en oneigenlijk gebruik: Er moeten maatregelen zijn om misbruik en oneigenlijk gebruik van middelen te voorkomen.

Wij hebben de rechtmatigheidsverantwoording, als onderdeel van de jaarrekening 2023, van de GR gecontroleerd. Wij hebben vastgesteld dat deze voldoet aan het voorgeschreven model. Wij hebben vastgesteld dat er geen afwijkingen zijn op de drie geldende rechtmatigheidscriteria die de verantwoordingsgrens en/of de rapporteringsgrens overschrijden. De rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld.

Andere systematiek verantwoording corona gerelateerde kosten

Halverwege 2023 is de systematiek voor het verantwoorden van de corona gerelateerde kosten veranderd. Tot eind juni 2023 zijn de corona gerelateerde kosten verantwoord op basis van de meerkostenregeling met het Ministerie van VWS. De verantwoording van de meerkosten vindt plaats in de aparte verantwoording meerkosten die voorzien is van een controleverklaring. De verantwoording en de controleverklaring moeten uiterlijk 1 september 2024 ingediend worden bij het Ministerie van VWS. Vanaf 1 juli 2023 worden de corona gerelateerde kosten verantwoord via de SiSa-systematiek. Deze kosten zijn verantwoord in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening.

SiSa- bijlage is getrouw en rechtmatig

De GR verantwoordt voor het eerst een SiSa-bijlage in de jaarrekening. De uitvoeringsorganisatie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de specifieke uitkeringen. De SiSa-bijlage is gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2023. Uit de controle komen geen bevindingen naar voren die de rapporteringstolerantie per specifieke uitkering overschrijden.

De bezoldiging van uw topfunctionarissen is juist verantwoord in de WNT-bijlage

Uit de controle van de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) blijken geen bevindingen. De GR heeft twee topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening 2023. Alle topfunctionarissen zijn in loondienst en gedurende het jaar 2023 hebben er geen wijzigingen in topfunctionarissen plaatsgevonden. GR heeft in 2023 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Financiële positie

[Voorwoord](#)

[Management-samenvatting](#)

[Kernpunten van de controle](#)

[Financiële positie](#)

[Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit](#)

[Vooruitblik 2024](#)

[Bijlagen](#)

[Niet-gecorrigeerde controleverschillen](#)

[SiSa tabel – fouten en onzekerheden](#)

[Onafhankelijkheid](#)

Lagere baten en lasten als gevolg van corona

De lasten 2023 zijn lager dan voorgaand jaar, voornamelijk als gevolg van de afname van de realisatie van de corona gerelateerde kosten. Hiertegenover staan lagere baten aan externe bijdragen om deze lasten te dekken. De kosten die voor vergoeding in aanmerking komen worden, na declaratie, volledig gedekt door het Ministerie. Over 2023 gaat het om € 5,8 miljoen aan corona gerelateerde kosten.

De lasten over 2023 (€ 49,7 miljoen) bestaan uit de lasten op programma Corona (€ 5,8 miljoen), GGD basis en plustaken (€ 18,2 miljoen) Veilig Thuis (€ 13,5 miljoen) en overhead (€ 12,2 miljoen).

De baten over 2023 (€ 50,6 miljoen) bestaan uit (incidentele) bijdragen derden voor dekking corona kosten en GGD taken (€ 14,0 miljoen) en deelnemersbijdragen van de deelnemende gemeenten (€ 35,7 miljoen). De onttrekking aan de bestemmingsreserves betreft € 0,7 miljoen.

Positief resultaat voor de GR

Het resultaat is € 597.000 voordelig. Dit valt uiteen in een voordeel op het programma Veilig Thuis van € 326.000 (inclusief overhead) en op het programma GR-ondersteuning en overhead van € 271.000.

Het voordeel op programma Veilig Thuis is hoofdzakelijk het gevolg van onderuitputting van de taak investering in lokale teams.

Het voordeel op het programma GR-ondersteuning en overhead heeft voornamelijk betrekking op hogere baten GR-ondersteuning als gevolg van renteopbrengsten op de rekening courant schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën.

Solvabiliteit en schuldpositie

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de GR aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Een hoger percentage geeft een gunstigere situatie weer. De solvabiliteitsratio van de GR is dit jaar 80% (2022: 52%). De GR heeft nagenoeg geen schulden op de balans. Op de balans staan de verschuldigde bedragen opgenomen aan de deelnemende gemeenten en de gemeente Den Haag naar aanleiding van de eindafrekening.

Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit

Voorwoord

Management-samenvatting

Kernpunten van de controle

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit

Vooruitblik 2024

Bijlagen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

SiSa tabel – fouten en onzekerheden

Onafhankelijkheid

Het jaarverslag en de paragrafen zijn verenigbaar met de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening 2023.

De jaarstukken voldoen aan het BBV

De jaarstukken van de GR GGD VT zijn overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgesteld.

Continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Bij de verwerking van gegevens maakt de GR gebruik van een geautomatiseerd financieel systeem Exact. Voor onze controle steunen we voor een beperkte mate op de automatiseringsomgeving van uw organisatie, uit doelmatigheidsoverwegingen hebben wij de controle gegevensgericht uitgevoerd. Daar waar wij bij de jaarrekeningcontrole gebruik maken van de geautomatiseerde systemen is niet gebleken dat er sprake is van bijzonderheden ten aanzien van de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Geen aanwijzing of vermoeden van fraude

Verantwoordelijkheden

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en het ontdekken van fraude berust bij het Dagelijks Bestuur. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en de uitvoering van de controleopdracht, en is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het Dagelijks Bestuur. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. Datzelfde geldt voor de niet naleving van wet- en regelgeving.

Controleaanpak

Wij hebben zelf een inschatting gemaakt van de frauderisico's binnen uw organisatie en inzicht verkregen in de interne beheersingsmaatregelen die u heeft getroffen om mogelijke fraudes en/of niet naleving van wet- en regelgeving van materieel belang te voorkomen. Onze risico-inschatting hebben we uitgevoerd aan de hand van de fraudefactoren: gelegenheid, druk en

rationalisatie en deze afgezet tegen de impact en de kans dat deze zich voordoen.

Voor de GR hebben wij het frauderisico *doorbreken van interne beheersing door het management* betrokken in de controle. Wij hebben beoordeeld in hoeverre er bij de GR sprake is van schattingen en handmatige boekingen en waar nodig specifieke aandacht aan besteed.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude of het vermoeden van fraude.

Continuïteit

Bestuurders van organisaties hebben vanuit verslaggevingsperspectief een belangrijke verantwoordelijkheid voor het verschaffen van informatie over de continuïteit van hun organisatie en mogelijke risico's en onzekerheden daaromtrent. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag geeft het Dagelijks Bestuur inzicht in de financiële positie van de GR en de risicoanalyses voor de uitvoeringsorganisaties GGD en VT.

Wij hebben kennisgenomen van deze risicoanalyses. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen. Tevens hebben wij kennisgenomen van de uitkomsten van het financieel toezicht van de provincie Zuid-Holland op de (meerjarige) begroting van de GR.

Op basis van de verkregen controle-informatie en onze controlewerkzaamheden concluderen wij dat er naar ons oordeel geen onzekerheid van materieel belang bestaat die verband houdt met gebeurtenissen of omstandigheden die, afzonderlijk of collectief, gereede twijfel kunnen doen ontstaan over het vermogen van de GR om haar continuïteit te handhaven.

Vooruitblik 2024

[Voorwoord](#)

[Management-samenvatting](#)

[Kernpunten van de controle](#)

[Financiële positie](#)

[Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit](#)

[Vooruitblik 2024](#)

[Bijlagen](#)

[Niet-gecorrigeerde controleverschillen](#)

[SiSa tabel – fouten en onzekerheden](#)

[Onafhankelijkheid](#)

In dit hoofdstuk benoemen we een aantal relevante ontwikkelingen die vanaf het jaar 2024 en verder relevant is voor de GR.

Nieuwe notities van de commissie BBV

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft de volgende notities uitgebracht. Deze notities zijn relevant voor uw begrotings- en Verantwoordingsstukken:

- De herziene notitie Rente gaat met ingang van begrotingsjaar 2025 gelden.
- De herziene notitie Overhead gaat met ingang van begrotingsjaar 2026 voor gemeenschappelijke regelingen gelden, maar mag eerder worden toegepast.

Herziene materialiteit voor de accountantscontrole

In het verlengde van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wordt het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) ook aangepast. Daarin is onder meer opgenomen dat de materialiteit van fouten, nu 1%, en onzekerheden, nu 3%, naar verwachting met ingang van de jaarrekeningcontrole 2024 wijzigt naar 2% voor fouten en onzekerheden gezamenlijk. Indien hierover meer duidelijkheid bestaat, informeren wij de GR.

Bijlagen: Niet-gecorrigeerde controleverschillen

[Voorwoord](#)

[Management-samenvatting](#)

[Kernpunten van de controle](#)

[Financiële positie](#)

[Kwaliteit
jaarstukken, IT,
fraude en continuïteit](#)

[Vooruitblik 2024](#)

[Bijlagen](#)

[Niet-gecorrigeerde
controleverschillen](#)

[SiSa tabel – fouten en
onzekerheden](#)

[Onafhankelijkheid](#)

Controleverschillen boven de rapporteringstolerantie van € 200.000. Voor 2023 zijn er geen controleverschillen geconstateerd boven de rapporteringstolerantie.

Nr.	Omschrijving	Categorie afwijking	Classificatie afwijking	Bedrag afwijking (*€1.000)
-----	--------------	---------------------	-------------------------	-------------------------------

Bijlagen: SiSa tabel – fouten en onzekerheden

Voorwoord

Management-samenvatting

Kernpunten van de controle

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit

Vooruitblik 2024

Bijlagen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

SiSa tabel – fouten en onzekerheden

Onafhankelijkheid

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2023 evenals de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) andere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening. De rapporteringstolerantie per specifieke uitkering is:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk is aan € 125.000.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan € 1.000.000.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter is dan € 1.000.000.

De voorgeschreven SiSa-bijlage moet door de GR samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken vòòr 15 juli aanstaande elektronisch bij het Centraal Bureau voor de Statistiek worden aangeleverd.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening is als volgt:

- Getrouwheidsoordeel: goedkeurend.
- Rechtmatigheidsoordeel: goedkeurend.

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Als er geen bevindingen zijn, blijven de kolommen financiële omvang en toelichting leeg.

Fouten en onzekerheden 2023					
Nr	Volgnr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
H29	1	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Fout		
H29	2	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Onzekerheid		
H29B	1	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Fout		
H29B	2	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Onzekerheid		
H33	1	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Fout		
H33	2	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Onzekerheid		

Onafhankelijkheid

Voorwoord

Management-samenvatting

Kernpunten van de controle

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken, IT, fraude en continuïteit

Vooruitblik 2024

Bijlagen

Niet-gecorrigeerde controleverschillen

SiSa tabel – fouten en onzekerheden

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid bevestigd

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de GR in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast:

- Wij hebben geen opdrachten uitgevoerd die onze onafhankelijkheid bedreigen.
- Wij hebben onze naleving van externe normen en ons onafhankelijkheidsbeleid met betrekking tot onze controles in 2023 bewaakt.
- Wij bevestigen dat (tot nu toe) aan onze onafhankelijkheidsvoorschriften is voldaan en zullen blijven voldoen.
- Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteit stelsel is gewaarborgd

De GAD heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om de onafhankelijkheid en die van de GAD medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen zijn een onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van de gemeente Den Haag. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van de GAD en wordt jaarlijks geactualiseerd.
- Jaarlijkse bevestiging van de onafhankelijkheid door alle medewerkers van de GAD.
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of sprake is van mogelijk conflicterende diensten.
- Intern en extern kwaliteitsonderzoek. Reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel.

- Een compliance officer conform artikel 23, eerste lid, van het Besluit toezicht accountantsorganisaties.
- Roulatie van externe accountants op de opdracht.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder (de gemeentelijke Rekenkamer) getoetst en het samenwerkingsverband Kwaliteitsonderzoek Overheidsaccountants.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een organisatie meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de GR

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen de GAD, haar medewerkers en de GR die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd moeten worden.